

Sgrinio ar gyfer grŵp gwaed a gwrthgyrff

Canllaw hawdd i brofion sgrinio pan fyddwch yn feichiog

Yn y llyfryn hwn

- Eich dewis chi
- Gwybodaeth am y prawf hwn
- Grŵp gwaed a gwrthgyrff
- Canlyniadau'r prawf

Eich dewis chi

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys gwybodaeth am brawf y gallech ei gael.

Gall y prawf ganfod eich grŵp gwaed ac edrych am broblemau yn eich gwaed a allai wneud niwed i'ch babi. Gall y prawf ganfod problemau gyda'ch babi cyn iddo gael ei eni. Efallai na fydd y prawf yn canford pob problem. Os byddwn yn canfod problem, gallwn roi gwybodaeth i chi neu ddweud wrthy'ch am driniaeth i chi a'ch babi.

Gallwch ddewis cael y prawf neu beidio.

Gall y prawf eich helpu i wneud penderfyniadau am eich gofal pan fyddwch yn feichiog. Gall y prawf ddangos a fydd angen gofal ychwanegol arnoch chi neu'ch babi. Os ydych yn pryderu, gallwch siarad â'ch bydwraig neu feddyg teulu.

Gwybodaeth am y prawf hwn

Dim ond i staff iechyd sydd angen eu gweld y byddwn yn dangos canlyniadau'r prawf. Mae'n bwysig dweud wrth eich bydwraig os oes gennych unrhyw broblemau iechyd gyda'ch gwaed.

Mae'r prawf hwn yn cymryd ychydig o'ch gwaed i ganfod beth yw eich grŵp gwaed ac i edrych am unrhyw broblemau yn eich gwaed a allai wneud niwed i'ch babi. Bydd y prawf hwn yn cael ei gynnal eto pan fyddwch chi 28 wythnos yn feichiog i edrych am yr un problemau.

Grwp gwaed a gwrthgyrff

Bydd gennych un o'r grwpiau gwaed hyn

- Grŵp A
- Grŵp O
- Grŵp B
- Grŵp AB

Byddwch hefyd naill ai'n Rhesws-bositif neu'n Rhesws-negatif. Er enghraifft, mae'n bosibl mai O Rhesws-negatif fydd eich grŵp gwaed.

Bydd angen i'r bobl sy'n gofalu amdanoch chi yn ystod eich beichiogrwydd wybod beth yw eich grŵp gwaed rhag ofn y bydd angen trallwysiad gwaed arnoch chi. Fel arfer, bydd hyn ond yn digwydd os byddwch yn gwaedu llawer pan fyddwch yn cael eich babi.

Mae eich corff yn gwneud gwrthgyrff (*antibodies*) i'ch diogelu rhag niwed. Gallwch hefyd wneud gwrthgyrff os bydd celloedd gwaed eich babi yn cymysgu â'ch celloedd gwaed chi. Gall hyn niweidio gwaed eich babi a'i wneud yn sâl.

Pan fydd eich babi'n cael ei eni, efallai y bydd angen ei drin o dan olau arbennig, neu efallai y bydd angen trallwysiad gwaed (*blood tranfusion*) arno.

Os ydych yn Rhesus-negatif, byddwn yn cynnig pigiad neu bigiadau i chi i helpu i ddiogelu eich babi rhag gwrthgyrff yn ystod y beichiogrwydd.

Bydd hyn yn cael ei gynnig i chi o dan yr amgylchiadau hyn:

- os byddwch yn gwaedu o'r wain
- os byddwch wedi cael camesgoriad (*miscarriage*)
- os oes gennych anaf i'ch bol, neu

- os bydd nodwydd denau iawn yn cael ei rhoi yn eich bol ar gyfer prawf ymledol (amniosentesis neu samplu filws corionig (CVS).

Byddwn yn cynnig pigiad i chi pan fyddwch wedi cael eich babi os bydd eich babi yn Rhesws-bositif.

Canlyniadau'r prawf

Byddwch fel arfer yn cael eich canlyniadau yn eich apwyntiad nesaf. Efallai y byddwch yn cael rhagor o brofion gwaed os oes gennych wrthgyrff. Os oes gennych wrthgyrff, efallai y bydd angen profion arbennig ar eich babi cyn yr enedigaeth.

Os ydych yn Rhesws-negatif, byddwn yn cynnig pigiad i chi ar ôl 28 wythnos o feichiogrwydd i atal y gwrthgyrff rhag niweidio eich babi.

Bydd y person sy'n gwneud y prawf yn dweud wrthyh am hyn.

Mae'n bwysig eich bod yn dweud wrth eich bydwraig os byddwch yn symud tŷ.

© Hawlfraint y Goron 2020. Datblygwyd y wybodaeth yn wreiddiol gan Raglen Sgrinio Iechyd y Cyhoedd yn Lloegr (www.gov.uk/topic/population-screening-programmes) ac mae'n cael ei defnyddio dan fersiwn 3.0 o Drwydded y Llywodraeth Agored.

Fersiwn 2
Ebrill 2020

